

بازاریابی الکترونیک: پذیرش و به کارگیری در گردشگری ورزشی استان کردستان

عظیم زارعی^۱، سارا ورمقانی^۲، مریم ورمقانی^{۳*}

Received: 02/03/2020
Accepted: 16/09/2020

صفحات: ۷۶-۹۹

دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۱۲/۱۲
پذیرش مقاله: ۱۳۹۹/۰۶/۲۶

چکیده

هدف اصلی پژوهش حاضر، بررسی عواملی است که بر پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک در گردشگری ورزشی تأثیرگذار هستند. جامعه آماری شامل کارکنان آژانس‌های مسافرتی، کارکنان قسمت رزرواسیون و بازاریابی هتل‌ها و اعضای عهده‌دار وظایف بازاریابی هیئت‌های ورزشی کوهنوردی، قایقرانی، شنا و دوچرخه‌سواری هستند. تعداد اعضای نمونه با توجه به فرمول کوکران، ۲۶۵ نفر از کارکنانی است که حداقل یکی از روش‌های بازاریابی الکترونیک را در بازاریابی گردشگری ورزشی به کار گرفته باشند. داده‌های پژوهش با استفاده از پرسشنامه محقق‌ساخته به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده جمع‌آوری شده‌اند. جهت سنجش پایایی پژوهش از ضربی آلفای کرونباخ، بارهای عاملی و پایایی ترکیبی استفاده و برای سنجش روایی نیز از میانگین واریانس تبیین شده و معیار فورنل-لارک استفاده شد. از نرم‌افزارهای Smart SPSS22 و PLS2 نیز برای تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که عوامل سازمانی، عوامل محیطی، عوامل فناورانه، سهولت استفاده و مزیت نسبی در کشیده بر پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک اثر مثبت و معنی دار دارند و در میان این عوامل، سهولت استفاده در کشیده بیشترین تأثیر را بر پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک دارد.

کلید واژه‌ها: بازاریابی الکترونیک، پذیرش فناوری‌های اطلاعات، کردستان، گردشگری ورزشی

۱. دانشیار مدیریت بازرگانی، دانشکده اقتصاد، مدیریت و علوم اداری، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران
۲. کارشناس ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین، قزوین، ایران
۳. دانشجوی دکتری مدیریت بازرگانی، دانشکده اقتصاد، مدیریت و علوم اداری، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

Email: m.varmaghani@semnan.ac.ir

* نویسنده مسئول:

مقدمه

در عصر کنونی، توسعه فناوری اطلاعات، به عنوان یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌های توسعه کشورها شناخته شده است (Mohammadi, Esmaili & Salehi, 2017). سازمان‌ها نیز به شدت تحت تأثیر فناوری اطلاعات قرار گرفته‌اند (Mohamadi & Esmaili, 2016) و همراهی واژه الکترونیک با واژه‌هایی نظری تجارت و بازاریابی نشان‌دهنده فلسفه نوینی است که سازمان‌ها باید به منظور کسب مزیت رقابتی دنبال نمایند (Balooch & Sargazi, 2017). یکی از مهم‌ترین کاربردهای فناوری اطلاعات در صنعت گردشگری است (Ahmadizad, Varmaghani & Kafcheh, 2017). از مهم‌ترین گونه‌های صنعت گردشگری می‌توان به گردشگری ورزشی با قابلیت رشد چشم‌گیر در سال‌های اخیر اشاره کرد (Khatibzadeh, Kouzechian & Honarvar, 2014; Jiménez-García, Ruiz-Chico, Peña-Sánchez & López-Sánchez, 2020). گردشگری ورزشی مربوط به همه تعاملات، فعالیت‌ها، افراد و مکان‌ها است و بخش قابل توجهی از بازار جهانی گردشگری و ۲/۵ درصد تجارت جهانی را به خود اختصاص داده است (Amini, Khosh Sepehr & Yousefi, 2019; Perić, Vitezić & Badurina, 2019). گردشگری ورزشی تجاری چند بیلیون دلاری است که سریع‌ترین رشد را با ۴/۵ تریلیون دلار در میان گونه‌های مختلف گردشگری دارد و به دلیل نقش مهمی که از لحاظ اقتصادی و سیاسی ایفا می‌کند به موضوع بسیار راهبردی مبدل شده است و نقش مهمی در اقتصاد کشورها ایفا می‌کند (Homafar, Honari, Heidary, Heidary & Emami, 2011; Kozechian, Khatib zadeh & Honarvar, 2012; Mosaviliani, asadi & sajjadi, 2012). منابع و ظرفیت‌های بسیاری برای توسعه گردشگری ورزشی ایران وجود دارد که از نظر عملکردی و تحقیقاتی مورد غفلت واقع شده‌اند (Ramzaninejad, Boroumand & Ahmadi, 2020). استان کردستان یکی از مناطق محروم کشور ایران به‌شمار می‌آید و به دلیل برخورداری از کوهستان‌ها و سرزمین‌های بکر، دارای قابلیت‌های گردشگری ورزشی متنوعی می‌باشد (Varmaghani, Mahtab & Mohammadpanahi, 2019). و می‌تواند از گردشگری ورزشی به عنوان پله‌ای درجهت گره-

گشایی معضل یکاری و عدم توسعه استفاده کند (Fallahi, Hassani & Karoubi, 2013); زیرا گردشگری ورزشی به عنوان ابزاری جهت توسعه شهری و محرومیت‌زدایی شناخته شده است (Pouder, Clark & Fenich, 2018; Farazyani, Rezayi soofi & allah hasani, 2018). به طور کلی، استان کردستان منابع طبیعی مستعد جذب گردشگران ورزشی دارد و شرایط مناسبی برای توسعه ورزش‌هایی مانند کوهنوردی، صخره‌نوردی، یخ‌نوردی، دوچرخه‌سواری، سوارکاری، قایقرانی، شنا و غیره در این استان فراهم است. با این وجود، بدليل عدم توجه کافی به جذب گردشگران ورزشی در استان کردستان و تعداد کم گردشگران در مقابل جاذبه‌ها، پتانسیل‌ها و توانمندی‌های بسیار این استان در زمینه جذب گردشگران ورزشی، گردشگری ورزشی استان کردستان صنعت توسعه یافته‌ای نیست و در میان استان‌های دیگر رتبه مناسبی ندارد (Fallahi & et al, 2013). متعددی از گردشگری داخلی نیز ناشناخته است (Tajzadeh-Namin, Tajzadeh-Namin & Niknam, 2011).

با توجه به افزایش تقاضای گردشگران برای سفر، بازاریابی و ابزار رسانه‌ای برای معرفی جاذبه‌های گردشگری و جذب گردشگران اهمیت بسیاری پیدا کرده است (Delavar, Gaderi & Majdi, 2015) و برای توسعه گردشگری ورزشی باید مؤلفه‌های مختلفی مورد توجه قرار گیرند (Weed, 2009; Pashaei, Asgarian & Ruzafzoon, 2019). به علاوه مطالعات نشان داده گردشگران تمایل دارند به مکان‌هایی سفر کنند که بازاریابی به عنوان مهم‌ترین مؤلفه شناخته شده است (Delavar & et al, 2015). در واقع، بازاریابی گردشگری ورزشی موجب ارتباط بیشتر و بهتر با گردشگران ورزشی، تأثیرگذاری بر فرایند تصمیم‌گیری خرید و ارضای نیازهای آنها جهت بازدید مجدد از مقصد های گردشگری می‌شود (Tajzadeh-Namin & et al, 2011). در عصر امروز به دلیل پیشرفت روزافزون فناوری اطلاعات و رقابت فراینده در بازارهای جهانی، استفاده از روش‌های سنتی بازاریابی باعث دور

مانند از بازار جهانی می‌شود (Varmaghani, Ahmadizad & Kafcheh, 2017) و به کارگیری ابزارهای مؤثر و نوین بازاریابی گردشگری مانند بازاریابی الکترونیک برای یک کشور یا یک منطقه، امری ضروری است (Laimer & Weiss, 2009). بازاریابی الکترونیک یکی از روش‌های جدید بازاریابی است که درنتیجه پیدایش پدیده فناوری اطلاعات و ارتباطات در فرایندهای تجاری به وجود آمده است (Mosaddegh & Ghahramani, 2017). بازاریابی الکترونیک به عنوان استفاده از اینترنت و فناوری‌های مرتبط، همراه با دیگر ابزارهای ارتباطی بازاریابی جهت دست‌یابی به اهداف بازاریابی تعریف می‌شود (Ghareh, Anet & Jamshidi, 2018). بازاریابی الکترونیک سطح وسیع‌تری از بازار هدف را نسبت به بازاریابی سنتی مورد توجه قرار می‌دهد، از لحاظ اقتصادی باصره است، محدود به مکان و زمان نیست و روش سهل‌الوصولی به خصوص برای گردشگران خارجی است (Varmaghani & et al, 2017).

لذا شرکت‌ها برای بهبود عملکرد، رشد و بقا و کسب جایگاه رقابتی ناگزیرند قابلیت‌های بازاریابی را کسب و تقویت کنند و بازاریابی الکترونیک را به عنوان فعالیت‌های نوین فناورانه به کار گیرند (Taleghani & MahdiZadeh, 2016). از مهم‌ترین راهکارهایی که می‌تواند منجر به توسعه صنعت گردشگری در ایران گردد استفاده از روش‌های نوین بازاریابی است (Mosaddegh & Ghahramani, 2017) و ایجاد وب‌سایت‌های اینترنتی و سیستم‌های ارتباطی مناسب جهت بازاریابی گردشگری ورزشی کشور نیز می‌تواند مفید باشد (Zeitonly, Honari & Farahani, 2012؛ Farahani, 2012)؛ زیرا ضعف تکنولوژی به عنوان یکی از موانع بازدارنده توسعه گردشگری ورزشی استان کردستان شناخته شده است (Farazyani & et al, 2018). بنابراین می‌توان گفت یکی از دلایل عدم توسعه گردشگری ورزشی استان کردستان و مسئله اصلی این پژوهش، عدم استفاده از بازاریابی الکترونیک جهت اطلاع‌رسانی و جذب گردشگران داخلی و خارجی است؛ در نتیجه تجهیز امکانات و استفاده از بازاریابی الکترونیک در گردشگری ورزشی استان کردستان جهت ورود به بازار رقابتی جهان و بررسی مطالعات این حوزه ضروری است.

مطالعاتی در حوزه بازاریابی الکترونیک در گردشگری ورزشی انجام گرفته است. در پژوهشی Mohammadi and Ghaedi, (2020) عوامل مؤثر در تصمیم به استفاده از گوشی‌های هوشمند در زمینه ورزش با استفاده از مدل پذیرش فناوری و تجربه خواهی‌ند انجام دادند. آن‌ها به این نتیجه رسیدند که ادراکات مدل پذیرش فناوری، ویژگی‌های خاص ورزش و نظریه جریان بر تصمیم به استفاده از گوشی‌های هوشمند در ورزش تأثیر معناداری دارند. همچنین Salehi Mobarakeh, Alam, Shetab Boushehri & Zarghami (2020) در پژوهش گوشی هوشمند در زمینه خدمات ورزشی به این نتیجه رسیدند که بعدهای ادراکی، فناورانه، فردی، ورزشی و اجتماعی بر قصد استفاده از گوشی هوشمند در زمینه خدمات ورزشی تأثیر معناداری دارند.

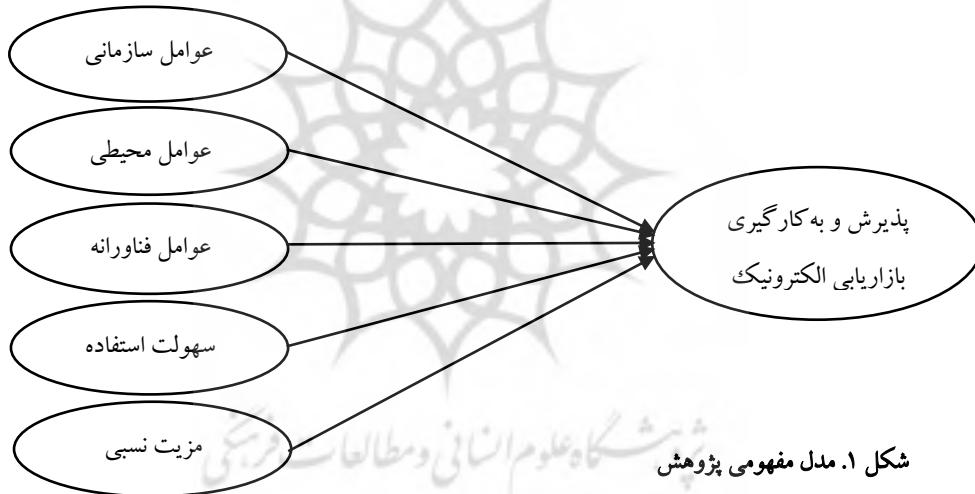
در پژوهشی Ghareh & et al. (2018) با عنوان بررسی تأثیر بازاریابی الکترونیک بر پیاده‌سازی مدیریت ارتباط با مشتری در سازمان‌های ورزشی (مطالعه موردی: پیست‌های اسکی تهران) به این نتیجه رسیدند که بازاریابی الکترونیک و مؤلفه‌های موتورهای جستجو، شبکه‌های اجتماعی و وب‌سایت‌ها مانند ایجاد و ارتقاء وب‌سایت‌ها، بهبود دسترسی از طریق موتورهای جستجو و شبکه‌های اجتماعی بر پیاده‌سازی مدیریت ارتباط با مشتری در پیست‌های اسکی استان تهران تأثیر معناداری دارند. پژوهشی توسط Tarighi, Sajjadi, Hamidi & Khabiri (2017) با هدف بررسی عوامل مؤثر بر توسعه ظرفیت بازاریابی الکترونیکی فدراسیون‌های ورزش‌های حرفه‌ای انجام شد. نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد عوامل مدیریتی، مدیریت دانش، مدیریت ارتباط با مشتری، استراتژی‌ها، عوامل محیطی و رقابتی، ویژگی‌های وب‌سایت، فرهنگ سازمانی، مدیریت زنجیره تأمین، عوامل مربوط به نام تجاری و منابع بر توسعه ظرفیت بازاریابی الکترونیک در فدراسیون‌های ورزش‌های حرفه‌ای تأثیر معنی‌داری دارند. پژوهشی توسط El-Gohary, (2012) در مورد پذیرش بازاریابی الکترونیک در صنعت گردشگری انجام گرفته است. نتایج این پژوهش نشان داد که عوامل داخلی سازمانی، عوامل خارجی سازمانی، سهولت استفاده در کشیده و

سازگاری در کشده بر پذیرش بازاریابی الکترونیک در سازمان‌های گردشگری کوچک مصر تأثیر معناداری دارند. همچنین پژوهشی با عنوان تأثیرپذیری صنعت گردشگری از بازاریابی الکترونیک توسط Ahmadizad & et al (2017) انجام شد. محققان در این پژوهش به این نتیجه رسیدند که عوامل سازمانی، عوامل محیطی، عوامل فناورانه و سهولت استفاده در کشده بر پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک اثر مثبت و معنی دار دارند. با این وجود، تاکنون پژوهشی در مورد پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک در گردشگری ورزشی انجام نگرفته است. بنابراین ضروری است برای توسعه و رشد گردشگری ورزشی استان کردستان از مزیت‌های روش‌های نوین بازاریابی از جمله بازاریابی الکترونیک استفاده شود و عوامل مؤثر در پذیرش بازاریابی الکترونیک شناسایی شود تا با فراهم کردن این عوامل، این فناوری در بین بازاریابان گردشگری ورزشی استان کردستان راحت‌تر و سریع‌تر مورد پذیرش و استفاده قرار گیرد تا بتوان جاذبه‌ها و قابلیت‌های گردشگری ورزشی استان کردستان را در سطح ملی و بین‌المللی معرفی کرد و گام مؤثری را در جهت توسعه گردشگری ورزشی استان کردستان برداشت. بنابراین نوآوری این پژوهش بررسی عوامل تأثیرگذار بر پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک در گردشگری ورزشی استان کردستان، از طریق تلفیق نظریه پذیرش فناوری، نظریه انتشار نوآوری و چارچوب فناوری-سازمان-محیط است.

لازم به ذکر است که سه دسته از گردشگران ورزشی معرفی شده‌اند که عبارتند از: تماشاگران ورزشی^۱ و مشارکت‌کنندگان ورزشی^۲ و بازدیدکنندگان. تماشاگران ورزشی به تماشای رویدادهای ورزشی از قبیل مسابقات المپیک علاقه‌مند هستند و مشارکت‌کنندگان ورزشی، گردشگرانی هستند که در ورزش‌هایی مشارکت فعالیت دارند که بیشتر جنبه غیررقابتی دارد. بازدیدکنندگان نیز افرادی هستند که از جذابیت‌های مشهور مربوط به ورزش مانند موزه‌های (Nogawa, Yamaguchi & Hagi, 1996; Razavi, Dosti &

1. Sport spectators
2. Sport participants

(Zabihi, 2017). در پژوهش حاضر دسته دوم گردشگران، یعنی مشارکت کنندگان ورزشی مد نظر است. جهت شناسایی عوامل تأثیرگذار بر پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک در گردشگری ورزشی استان کردستان مدل مفهومی زیر ارائه شده است. در این مدل، عوامل سازمانی^۱ (مهارت‌ها و حمایت‌های مالک یا مدیر ارشد^۲، فرهنگ سازمانی^۳، اندازه سازمان^۴ و منابع سازمانی^۵، عوامل محیطی^۶ (فشار رقابتی^۷، تأثیرات دولت^۸ و جهت‌گیری فرهنگی^۹)، عوامل (هزینه^{۱۰} کسب و به کارگیری فناوری، تناسب فناوری با سازمان^{۱۱}، آزمون‌پذیری^{۱۲} و مشاهده-پذیری^{۱۳})، سهولت استفاده و مزیت نسبی در کشیده عوامل مستقلی هستند که می‌توانند بر متغیر وابسته پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک در گردشگری ورزشی تأثیرگذار باشند.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

1. Organizational factors
2. Owner or Top Manager skills and support
3. Organizational culture
4. Organization size
7. Organization resources
8. Environmental Factors
9. Competitive pressure
10. Government influences
9. Cultural orientation
10. Technological factors
11. Cost
12. Proportion of technology with organization
13. Trialability
14. Observability

روش تحقیق

این پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی، از لحاظ جمع‌آوری داده‌ها، پیمایشی و از لحاظ روش پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش، کارکنان آژانس‌های مسافرتی استان کردستان، کارکنان قسمت رزرواسیون و بازاریابی هتل‌های استان کردستان و اعضای مهم‌ترین و فعال‌ترین هیئت‌های ورزشی در حوزه بازاریابی گردشگری ورزشی استان کردستان که طبق آمار اداره ورزش جوانان استان کردستان عبارتند از اعضای قسمت بازاریابی هیئت‌های ورزشی کوهنوردی، قایقرانی، شنا و دوچرخه‌سواری. طبق آمار رسمی اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری استان کردستان و اداره ورزش جوانان استان کردستان، این تعداد ۸۵۱ نفر است. بنابراین تعداد اعضای جامعه آماری ۸۵۱ نفر می‌باشد.

برای گردآوری داده‌های پژوهش از پرسشنامه بسته محقق‌ساخته با طیف لیکرت پنج ارزشی استفاده شده است. سؤالات مربوط به متغیرهای عوامل سازمانی، عوامل محیطی، سهولت استفاده، مزیت نسبی و پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک از پژوهش El-Gohary, (2012) و سؤالات مربوط به متغیر عوامل فناورانه از پژوهش Alkilani & Kobziev, (2015) استخراج شده‌اند. جهت سنجش روایی صوری، پرسشنامه نهایی توسط ۵ نفر از متخصصان بازاریابی گردشگری ورزشی بررسی و برخی از موارد اصلاح شد. علاوه بر این، از نرم‌افزارهای SPSS22 و Smart PLS2 برای سنجش کامل روایی و پایایی پرسشنامه استفاده می‌شود. سنجش پایایی از طریق ضریب آلفای کرونباخ^۱، بارهای عاملی^۲ و پایایی ترکیبی^۳ مورد بررسی قرار می‌گیرد. برای روایی همگرا از میانگین واریانس تبیین شده^۴ و برای روایی واگرا نیز از معیار فورنل-لارکر^۵ استفاده می‌شود. نتایج آمار توصیفی و سنجش روایی و پایایی پرسشنامه در جدول ۳ و ۴ ارائه شده است. تعداد اعضای نمونه نیز با استفاده از روش نمونه‌گیری تحقیقات غیرآزمایشی و با استفاده از

-
1. Cronbach's alpha
 2. Factor Loading (FL)
 3. Composite Reliability (CR)
 4. Average Variance Extracted (AVE)
 5. Fornell & Larcker

فرمول جامعه محدود کوکران برای جامعه آماری مورد بررسی محاسبه می‌گردد. بنابراین تعداد اعضای نمونه با توجه به فرمول کوکران، ۲۶۵ نفر از کارکنان است که حداقل از یکی از ابزارهای بازاریابی الکترونیک در زمینه گردشگری ورزشی استفاده کرده باشند. بدلیل اینکه آماری در مورد هتل‌ها، آژانس‌های مسافرتی و هیئت‌های ورزشی مرتبط که حداقل از یکی از ابزارهای بازاریابی الکترونیک در حوزه گردشگری ورزشی استفاده کرده باشند در دسترس نیست، برای شناسایی این آژانس‌های مسافرتی، هتل‌ها و هیئت‌های ورزشی مرتبط در مرحله اول ۳۵۰ پرسشنامه با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده در بین کارکنان هتل‌ها، آژانس‌های مسافرتی و هیئت‌های ورزشی مرتبط در استان کردستان توزیع شد.

جدول ۱. نحوه جمع‌آوری داده‌های پژوهش

مراحل توزیع و جمع‌آوری پرسشنامه	تعداد پرسشنامه‌های جمع‌آوری شده	عدم استفاده از الکترونیک در گردشگری ورزشی	استفاده از بازاریابی الکترونیک	استفاده از بازاریابی	تعداد استفاده از بازاریابی
مرحله اول	۳۵۰	۶۸	۱۴۵	۱۳۷	۱۳۷
مرحله دوم	۲۵۰	۵۰	۱۸۰	۶۹	۶۹
مرحله سوم	۲۰۰	۲۰	۱۲۰	۶۰	۶۰
مجموع	۸۰۰	۱۳۸	۴۴۵	۲۶۶	۲۶۶

تعداد ۱۴۵ پرسشنامه مربوط به کارکنانی بود که حداقل یک ابزار بازاریابی الکترونیک در حوزه گردشگری استفاده کرده بودند و ۱۳۷ پرسشنامه نیز مربوط به کارکنانی بود که حداقل یک ابزار بازاریابی الکترونیک در زمینه گردشگری ورزشی استفاده کرده بودند. برای رساندن تعداد پرسشنامه‌ها به عدد ۲۶۶، در مرحله دوم ۲۵۰ پرسشنامه توزیع شد، از این تعداد ۱۸۰ پرسشنامه مربوط به کارکنانی بود که حداقل یک ابزار بازاریابی الکترونیک در حوزه گردشگری استفاده کرده بودند و ۶۹ پرسشنامه نیز مربوط به کارکنانی بود که حداقل یک ابزار بازاریابی الکترونیک در زمینه گردشگری ورزشی استفاده کرده بودند. در مرحله سوم نیز تعداد ۲۰۰ پرسشنامه توزیع شد، از این تعداد ۱۲۰ پرسشنامه مربوط به کارکنانی بود که حداقل یک ابزار بازاریابی الکترونیک

در حوزه گردشگری استفاده کرده بودند و ۶۰ پرسشنامه نیز مربوط به کارکنانی بود که حداقل یک ابزارهای بازاریابی الکترونیک در زمینه گردشگری ورزشی استفاده کرده بودند. در این مرحله تعداد پرسشنامه به ۲۶۶ رسید و ۲۶۶ پرسشنامه مبنای تحلیل قرار گرفت. همچنین تعداد ۱۳۸ پرسشنامه در سه مرحله مربوط به کارکنانی است که در هتل‌ها، آژانس‌ها و هیئت‌های ورزشی مرتبطی مشغول به کار هستند که از بازاریابی الکترونیک استفاده نمی‌کنند.

یافته‌ها

همان‌طور که بیان شد ۲۶۶ نفر از اعضای جامعه در این پژوهش مشارکت نموده‌اند. در جدول

۲، ویژگی‌های جمعیت شناختی نمونه مورد بررسی آورده شده است.

جدول ۲. ویژگی‌های جمعیت شناسی

شاخص	سطوح	فرآوانی	درصد
جنسیت	مرد	۱۷۱	۶۴/۳
	زن	۹۵	۳۵/۷
سن	۲۴	۱۲	۴/۵
	۳۵-۲۵	۱۲۲	۴۵/۹
	۴۵-۳۶	۹۱	۳۴/۲
تحصیلات	۴۶	۴۱	۱۵/۴
	کاردادی	۱۰	۳/۸
	کارشناسی	۱۸۶	۶۹/۸
	کارشناسی ارشد	۵۶	۲۱/۱
	دکتری	۱۴	۵/۳
پاسخگویان فعال	آژانس مسافرتی	۱۲۵	۴۷
	هتل	۸۹	۳۳/۵
	هیئت ورزشی کوهنوردی	۲۸	۱۰/۵
	هیئت ورزشی قایقرانی	۱۱	۴/۱
	هیئت ورزشی شنا	۶	۲/۳
	هیئت ورزشی دوچرخه‌سواری	۷	۲/۶

مطابق این جدول، بیشترین تعداد افراد نمونه، مرد (۶۴/۳٪)، در رده سنی ۲۵ تا ۳۵ سال (۴۵/۹٪) و دارای مدرک کارشناسی (۶۹/۸٪) هستند. همچنین ۴۷ درصد از اعضای نمونه در آژانس‌های مسافرتی فعالیت دارند.

برازش مدل اندازه‌گیری

برای سنجش برآش مدل اندازه‌گیری از دو معیار پایایی و روایی همگرا و واگرا استفاده می‌شود. سنجش پایایی از طریق ضریب آلفای کرونباخ، بارهای عاملی و پایایی ترکیبی مورد بررسی قرار می‌گیرد. برای روایی همگرا از میانگین واریانس تبیین شده و برای روایی واگرا نیز از معیار فورنل- لارک استفاده می‌شود. نتایج آمار توصیفی متغیرهای مکنون و برآش مدل اندازه‌گیری در جدول ۳ ارائه شده است. در شکل ۲ نیز مقادیر بارهای عاملی (روابط بین گویه‌ها و متغیرهای مکنون) آمده است. مقدار مناسب برای هریک از معیارها به این صورت است: $\alpha = 0.7$, $CR = 0.4$, $AVE = 0.5$ (Hair, Hult, Ringle & Sarstedt, 2016). معیارها درباره متغیرهای مکنون مقدار مناسب را اتخاذ کرده‌اند. بنابراین مناسب بودن وضعیت پایایی و روایی پژوهش حاضر تأیید می‌شود. لازم به ذکر است که بهمنظور برآش مدل اندازه‌گیری، مدل ساختاری و مدل کلی از نرم‌افزار Smart PLS2 استفاده شده است.

جدول ۳ سنجش روایی و پایایی پرسشنامه

متغیرهای مکنون	عوامل سازمانی	عوامل محیطی	عوامل فناورانه	سهولت استفاده در کشیده	مزیت نسبی در کشیده	پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک
انحراف آلفای میانگین واریانس	۰/۵۹	۰/۱۶	۰/۴۰	۰/۷۰	۰/۷۱	۰/۸۳
میانگین واریانس	۳/۵۹	۰/۲۴	۰/۴۹	۰/۷۴	۰/۶۱	۰/۷۸
متغیرهای مکنون	عوامل سازمانی	عوامل محیطی	عوامل فناورانه	سهولت استفاده در کشیده	مزیت نسبی در کشیده	پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک
تغییرهای مکنون	عوامل سازمانی	عوامل محیطی	عوامل فناورانه	سهولت استفاده در کشیده	مزیت نسبی در کشیده	پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک

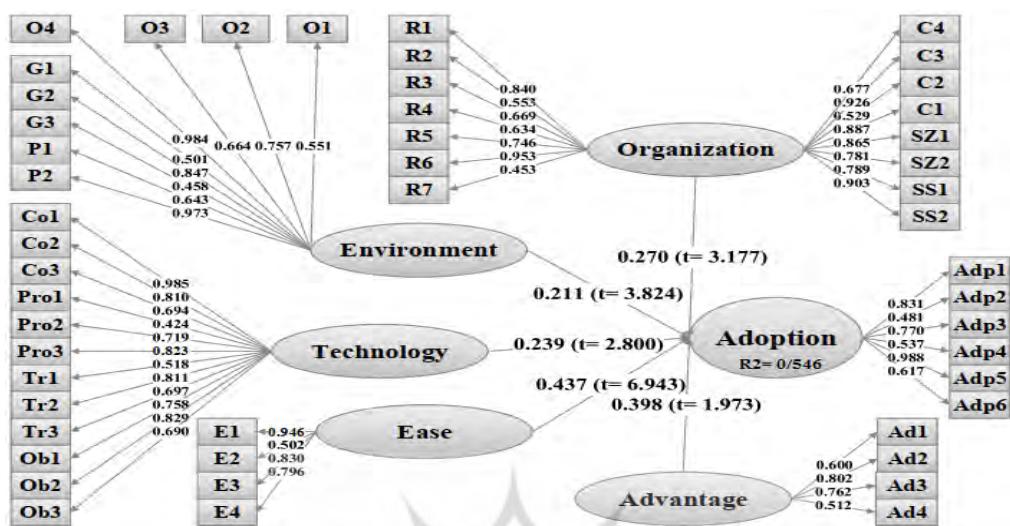
برای بررسی روایی و اگرا که میزان رابطه یک سازه با شاخص‌هایش در مقایسه رابطه آن سازه با سایر سازه‌ها را نشان می‌دهد از ماتریس فورنل-لارکر استفاده می‌شود. در این روش تنها متغیرهای پنهان درجه اول در ماتریس وارد می‌شوند. جدول ۴ نتایج این بررسی را نشان می‌دهد. همان‌طور که در این جدول مشاهده می‌شود مقدار جذر AVE متغیرهای مکنون که در قطر اصلی ماتریس قرار گرفته‌اند از مقدار همبستگی میان آنها که در خانه‌های زیرین و چپ قطر اصلی قرار گرفته‌اند بیشتر است.

جدول ۴. روایی و اگرا (روشن فورنل لارکر)

۶	۵	۴	۳	۲	۱	
					۱/۰۰۰۰۰	۱. عوامل سازمانی
				۱/۰۰۰۰۰	۰/۰۲۵۷۰۹	۲. عوامل محیطی
			۱/۰۰۰۰۰	۰/۱۰۰۰۵۱	۰/۲۴۱۴۹۲	۳. عوامل فناورانه
		۰/۰۳۳۶۶۷	۰/۰۱۶۵۵۴	۰/۰۱۳۷۸۷		۴. سهولت استفاده در کشده
	۱/۰۰۰۰۰	۰/۰۲۱۲۸۱	۰/۰۴۱۲۸۶	۰/۰۴۹۹۴۴	۰/۰۴۳۹۲۷	۵. مزیت نسبی در کشده
۱/۰۰۰۰۰	۰/۰۷۶۲۴۳	۰/۰۲۰۵۴۰۶	۰/۰۳۵۳۲۶	۰/۰۴۲۷۶۳	۰/۱۰۵۸۴۱	۶. پذیرش و به کار گیری بازاریابی الکترونیک

برآش مدل ساختاری و آزمون فرضیه‌ها

برآش مدل ساختاری، مقادیر R^2 ، بارهای عاملی و ضرایب مسیر (روابط بین متغیرهای مکنون) را نشان می‌دهد. با استفاده از مدل ساختاری می‌توان به آزمون فرضیه‌های پژوهش پرداخت. برای آزمون فرضیه‌ها از مقادیر ضریب مسیر و معناداری ضریب مسیر استفاده می‌شود. در شکل ۲، مقادیر بار عاملی، ضریب مسیر و مقادیر معناداری ضریب مسیر (t) نشان داده شده است. ملاک تأیید فرضیه‌های پژوهش این است که قدر مطلق ضرایب مسیر بزرگتر از صفر و مقدار آماره t در سطح اطمینان ۹۰٪، بیشتر از ۱/۹۶ باشد. نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها در جدول ۵ آمده است.

شکل ۲. مقادیر ضرایب مسیر و معناداری ضرایب مسیر

با توجه به خروجی های نرم افزار ارائه شده در شکل ۲، نتایج آزمون فرضیه های پژوهش به صورت جدول ۵ نشان داده شده است.

جدول ۵. نتایج آزمون فرضیه ها

نتیجه	p-value	T-Value	β	مسیرها	H
تأیید	<0.01	۳/۱۷۷	۰/۲۷۰	پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک	عوامل سازمانی \Leftarrow H1
تأیید	<0.01	۳/۸۲۴	۰/۲۱۱	پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک	عوامل محیطی \Leftarrow H2
تأیید	<0.01	۲/۸۰۰	۰/۲۳۹	پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک	عوامل فناورانه \Leftarrow H3
تأیید	<0.001	۶/۹۴۳	۰/۴۳۷	پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک	سهولت استفاده \Leftarrow H4
تأیید	<0.001	۱/۹۷۳	۰/۳۹۸	پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک	مزیت نسبی \Leftarrow H5

برازش مدل کلی

مدل کلی شامل هر دو بخش مدل اندازه‌گیری و ساختاری است و با تأیید برازش آن، بررسی برازش در یک مدل کامل می‌شود. برای بررسی برازش مدل کلی از معیار^۱ GOF استفاده می‌شود. سه مقدار 0.01 ، 0.25 و 0.36 به ترتیب به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای این معیار معرفی شده است و با حصول مقدار 0.61 برای GOF برازش قوی مدل کلی تأیید می‌شود. نحوه محاسبه GOF در جدول ۶ نشان داده شده است.

جدول ۶. برازش مدل کلی

R Square	Communality	
-	0.777	عوامل سازمانی
-	0.675	عوامل محیطی
-	0.626	عوامل فناورانه
-	0.628	سهولت استفاده در ک شده
-	0.794	مزیت نسبی در ک شده
0.546	0.707	پذیرش و بکارگیری بازاریابی الکترونیک
$GOF = \sqrt{Communality \times R^2} = 0.618$		

با توجه به یافته‌های به دست آمده از تجزیه و تحلیل داده‌ها و تأیید فرضیه‌های پژوهش، بار دیگر اعتبار نظریه پذیرش فناوری، چارچوب فناوری-سازمان-محیط و نظریه انتشار نوآوری تأیید شد. نتایج حاصل از یافته‌های پژوهش نشان داد با توجه به مقادیر بدست آمده، عوامل سازمانی (0.177)، عوامل محیطی ($\beta = 0.270$ و $t = 3.824$)، عوامل فناورانه ($\beta = 0.239$ و $t = 2.800$)، سهولت استفاده ($\beta = 0.398$ و $t = 6.943$) و مزیت نسبی ($\beta = 0.437$ و $t = 1.973$) بر پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک در گردشگری ورزشی تأثیر مثبت و معنادار دارند. هم‌چنین با توجه به مقادیر ضرایب مسیر می‌توان گفت سهولت استفاده بیشترین تأثیر را بر پذیرش و

1. Goodness-of-fit

به کارگیری بازاریابی الکترونیک دارد و پس از آن، به ترتیب مزیت نسبی، عوامل سازمانی، فناورانه و محیطی بیشترین تأثیر را بر پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

وضعیت نامناسب و عدم توسعه گردشگری ورزشی استان کردستان در مقایسه با پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های بسیار زیاد در زمینه گردشگری ورزشی، موجبات مطالعه یکی از دلایل عدم توسعه گردشگری ورزشی استان کردستان که ضعف بازاریابی و روش‌های نوین بازاریابی از جمله بازاریابی الکترونیک است، را به وجود آورد. در این پژوهش، عوامل پیش‌روی پذیرش و به‌کارگیری بازاریابی الکترونیک جهت استفاده سریع‌تر و راحت‌تر در گردشگری ورزشی شناسایی و اولویت‌بندی شدند. این عوامل تأثیرگذار عبارتند از مهارت‌ها و حمایت‌های مالک یا مدیر ارشد، فرهنگ سازمانی، اندازه سازمان، منابع سازمان، فشار رقابتی، تأثیرات دولت، جهت‌گیری فرهنگی، هزینه کسب و به کارگیری فناوری، تناسب فناوری با سازمان، آزمون‌پذیری، مشاهده‌پذیری، سهولت استفاده و مزیت نسبی در کشیده. نتایج حاصل از این مطالعه با نتایج پژوهش‌های خارجی مانند Chin & Lin, (2015); Sin & et al. (2016); Oh & Yoon, (2014) همخوانی دارد. همچنین پژوهش‌های داخلی مانند Ebadolahi, CheshmehSohrabi & Nooshinfard, (2014) و Behboudi, AbediniKoshksaray & JalilvandShirkhaniTabar, (2013) نتایج مشابه این پژوهش را دارد.

با توجه به یافته‌های پژوهش، مدیران مراکز بازاریابی گردشگری ورزشی استان کردستان (آژانس‌های مسافرتی، هتل‌ها، هیئت‌های ورزشی مربوطه) و دولت باید نیروی انسانی متخصص، کامپیوتر و نرم‌افزارهای لازم، خطوط اینترنتی پرسرعت، آموزش‌های لازم در زمینه نحوه به‌کارگیری و استفاده از بازاریابی الکترونیک و استفاده از تجهیزات مرتبط با بازاریابی الکترونیک برای یادگیری کارکنان در نظر گیرند. زیرا نتایج این آموزش‌ها به صورت مهارت و تخصص

ذخیره می‌شود و موجب به کارگیری بهتر بازاریابی الکترونیک در سازمان‌ها می‌شود. به علاوه توصیه می‌شود سازمان‌ها بودجه مناسبی را به خرید و نصب نرم‌افزار و سخت‌افزارهای لازم و آموزش کارکنان در زمینه فناوری اطلاعات اختصاص دهند و با استفاده بهینه از منابع مالی، انسانی و فناورانه شرایط پذیرش و به کارگیری راحت‌تر فناوری‌های اطلاعات را مهیا کنند. از آنجا که در اغلب سازمان‌های مورد مطالعه به خصوص هتل‌ها و آژانس‌های مسافرتی، اختیارات تصمیم‌گیری اغلب متمرکز بوده و قدرت تصمیم‌گیری در اختیار فرد یا افراد اندکی آن هم در رأس سازمان است؛ بنابراین حمایت مدیر ارشد عاملی بسیار حیاتی برای پذیرش فناوری‌های اطلاعات در این سازمان‌ها است.

باتوجه به پیروی، حمایت و اطاعت کارکنان از مدیرانشان، در صورت حمایت مدیران از به-کارگیری بازاریابی الکترونیک، کارکنان نیز آنها را با مقاومت کمتر و با سهولت بیشتری می‌پذیرند و در صورتی که مدیران مهارت‌های لازم را داشته باشند و آن مهارت‌ها را به دیگر اعضای سازمان انتقال دهند، آن سازمان از لحاظ تخصص‌های لازم آمادگی لازم را پیدا می‌کند. لذا توصیه می‌شود مدیران، حمایت‌ها و مهارت‌های خود در حوزه فناوری اطلاعات را بالا ببرند و از طریق آموزش-های مناسب و لازم مرتبط با نحوه استفاده از فناوری‌های اطلاعات در سازمان‌ها، مهارت‌های لازم را برای کمک به پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک در سازمان کسب کنند و برای دنبال-کردن آخرین تحولات و تغییرات در حوزه فناوری‌های اطلاعات و تأمین منابع لازم برای به-کارگیری و گسترش فناوری‌های اطلاعات تأکید کنند. سازمان‌هایی که فرهنگ سنتی در آنها حاکم است در برابر تغییرات مقاومت بیشتری از خود نشان می‌دهند و احتمال موفقیت به کارگیری کمی برای فناوری‌ها در این سازمان‌ها وجود خواهد داشت. درنتیجه پیشنهاد می‌شود مراکز بازاریابی گردشگری ورزشی استان کردستان، فرهنگ استقبال و پذیرش تغییرات و فناوری‌های جدید را در خود ترویج دهند و هم‌خوانی تغییرات و فناوری‌ها با فرهنگ سازمانی را فراهم کنند. با در نظر گرفتن تأثیر مثبت عوامل محیطی بر پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک، بیشتر

دغدغه افراد در هنگام پذیرش فناوری‌های جدید بحث اعتماد به حواله کردن امور کاری به آن فناوری می‌باشد. برخی از مشتریان به این دلیل به بازاریابی الکترونیک اعتماد ندارند که بعضی از سازمان‌ها که برای محصولات و خدمات خود بازاریابی می‌کنند اطلاعات غلوآمیزی ارائه می‌دهند، برای مثال برخی تبلیغات مربوط به جاذبه‌های ورزشی یک مکان یا تجهیزات ورزشی مرتبط با گردشگری ورزشی با واقعیت‌ها متفاوت می‌باشد و این موضوع باعث می‌شود که گردشگران ورزشی به بازاریابی الکترونیک اعتماد نکنند. بنابراین توصیه می‌شود مراکز بازاریابی گردشگری ورزشی استان کردستان از ارائه اطلاعات اغراق‌آمیز به مشتریان پرهیز و سازمان و خدمات خود را مطابق واقعیت ارائه دهنده، اطلاعات کاملی در مورد قانونی بودن فعالیت‌ها، داشتن مجوزها و نحوه فعالیت را به مشتریان ارائه دهند، با استفاده از تبلیغات مناسب، مردم را در جریان مزايا و تأثیر فناوری‌های اطلاعات بر تسريع و بهبود عملکرد کاری افراد، صرفه‌جویی در وقت و هزینه بگذارند تا با ایجاد نگرش مثبت و مقبولیت در میان مشتریان و ایجاد فرهنگ استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی، زمینه پذیرش بازاریابی الکترونیک فراهم گردد.

علاوه بر این به دولت پیشنهاد می‌شود جهت کاهش ریسک استفاده از فناوری‌های اطلاعات، امن‌بودن تراکنش‌های مالی اثبات شده و سیاست‌های تضمینی و تشویقی جهت کاهش آن اتخاذ شود و برای بهبود فرآیند انجام امور و کاهش احتمال خطاهای تراکنشی و دقت در انجام امور، پیگیری‌های لازم را به کار گیرد. به متخصصان فناوری اطلاعات نیز پیشنهاد می‌شود از طریق روش‌هایی مانند ایجاد مرکز کنترل هزینه‌ها، کنترل کیفیت، حذف اعمال غیرضروری و کاهش ضایعات، نرم‌افزارها و وسائل مرتبط با فناوری اطلاعات را با هزینه‌ای کمتر تولید و هزینه‌های راهاندازی و آموزش را نیز کاهش داده تا سازمان‌ها توانایی استفاده از فناوری‌ها را داشته باشند. با توجه به تأثیر مثبت سهولت استفاده در کشده بر پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک توسط کارکنان مراکز بازاریابی گردشگری ورزشی استان کردستان و بیشتر بودن تأثیر سهولت استفاده در کشده از بازاریابی الکترونیک بر پذیرش و به کارگیری بازاریابی الکترونیک نسبت به سایر متغیرها، به

متخصصان فناوری اطلاعات توصیه می‌شود با تولید تجهیزات و نرم‌افزارهای ساده‌تر و ارائه آموزش‌های لازم به سازمان‌ها در مورد نحوه استفاده و کار با آنها، سازمان‌ها را به پذیرش و استفاده از تولیدات خود تشویق کنند و به مراکز بازاریابی گردشگری ورزشی استان کردستان نیز پیشنهاد می‌شود مهارت‌های مرتبط با بازاریابی الکترونیک خود را افزایش دهند تا بتوانند به سهولت این فناوری را بکار بگیرند. به بازاریابان و متخصصان رشته بازاریابی ورزشی نیز پیشنهاد می‌شود اطلاع-رسانی‌های لازم را جهت بیان مزایای استفاده از بازاریابی الکترونیک و ترویج به کارگیری آن در مراکز بازاریابی گردشگری ورزشی به کارگیرند.

با توجه به اینکه در مرحله گردآوری داده‌ها ۸۰۰ پرسشنامه جمع‌آوری شد که از این تعداد، ۲۶۶ پرسشنامه مربوط به پاسخ‌دهندگانی بود که حداقل یکی از ابزارهای بازاریابی الکترونیک را جهت بازاریابی گردشگری ورزشی به کار گرفته‌اند و ۴۴۵ پرسشنامه مربوط به پاسخ‌دهندگانی بود که حداقل یکی از ابزارهای بازاریابی الکترونیک را جهت بازاریابی گردشگری به کار گرفته‌اند، می‌توان گفت که ۱۷۹ نفر از پاسخ‌دهندگان بازاریابی الکترونیک را برای گردشگری به کار گرفته‌اند اما از بازاریابی الکترونیک برای گردشگری ورزشی استفاده نکرده‌اند. یکی از مشکلات اصلی مدیریت گردشگری ورزشی در بیشتر کشورها، جدا بودن و مدیریت مجزای دو حوزه گردشگری و گردشگری ورزشی است (Varmaghani, Mahtab & Mohammadpanahi, 2018). در این پژوهش نیز برخی آژانس‌های مسافرتی و هتل‌ها، فعالیت‌های بازاریابی مربوط به حوزه گردشگری را انجام اما فعالیت‌هایی جهت بازاریابی در حوزه گردشگری ورزشی را درنظر نمی‌گیرند و میان گونه‌های دیگر گردشگری و گردشگری ورزشی تفاوت قائل می‌شوند. بنابراین برای رفع این مشکل و توسعه گردشگری ورزشی استان کردستان، باید آژانس‌های مسافرتی و هتل‌های استان کردستان، بازاریابی مربوط به همه گونه‌های گردشگری ورزشی را انجام دهند و در کنار معرفی جاذبه‌های گردشگری یک مکان، جاذبه‌ها و پتانسیل‌های گردشگری ورزشی آن مکان را نیز معرفی کنند. همچنین با توجه به اینکه درخصوص موضوعات تخصصی مانند بازاریابی

گردشگری ورزشی، همایش‌ها، سمینارها، کنفرانس‌ها و نمایشگاه‌هایی در سطح ملی و بین‌المللی برگزار می‌گردد و مسابقات ورزشی مرتبط با گردشگری ورزشی نیز برگزار می‌گردد و با توجه به اینکه افراد برای شرکت در این مسابقات، همایش‌ها، کنفرانس‌ها، سمینارها و نمایشگاه‌ها نیاز به تهیه بليط، اسکان و در کل استفاده از خدمات آژانس‌های مسافرتی و هتل‌ها دارند، هتل‌ها و آژانس‌های مسافرتی باید در ارائه هرچه بهتر خدمات و تخفیفات بکوشند و اعضای هیئت‌های ورزشی مرتبط و متخصصان رشته بازاریابی گردشگری ورزشی نیز باید امکانات و آمادگی‌های لازم جهت برگزاری و اجرای این مراسمات و مسابقات را به کار گیرند، اطلاع‌رسانی‌های لازم را در این زمینه به عمل آورند و یافته‌ها، ایده‌ها و معرفی جاذبه‌های گردشگری ورزشی را با ارائه مقالات مفید در همایش‌ها، کنفرانس‌ها و سمینارها اشاعه دهند.

باتوجه به یافته‌های پژوهش، به ترتیب، هیئت‌های ورزشی کوهنوردی، قایقرانی، شنا و دوچرخه‌سواری بیشترین فعالیت‌ها را در بازاریابی نوین گردشگری ورزشی دارند. در این میان، فعالیت‌های این هیئت‌ها نسبت به پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های بالای استان کردستان برای انجام این ورزش‌ها بسیار کم است. بنابراین باید این هیئت‌ها، فعالیت‌های خود جهت معرفی پتانسیل‌های استان کردستان در این ورزش‌ها را افزایش دهند. همچنین استان کردستان علاوه بر داشتن پتانسیل‌های مربوط به کوهنوردی، قایقرانی، شنا و دوچرخه‌سواری، پتانسیل‌های زیادی در زمینه ورزش‌هایی مانند سوارکاری، طبیعت‌گردی، تپه‌نوردی، جنگل‌گردی، اسکی روی یخ، شکار و ماهی‌گیری، غارنوردی، پرواز با کایت و پاراگلایدر، موتور کوهستان و غیره دارد که برای هیچ‌یک از این ورزش‌ها فعالیت‌های بازاریابی الکترونیک صورت نمی‌گیرد و با عدم توسعه این ورزش‌ها رویرو هستیم. بنابراین هیئت‌های این ورزش‌ها و سازمان ورزش و جوانان باید زیرساخت‌های لازم جهت ایجاد و انجام فعالیت‌های مرتبط با بازاریابی الکترونیک را در دستور کار خود قرار و آنرا توسعه دهند.

پژوهش حاضر محدودیت‌هایی دارد که فرصت‌هایی را برای پژوهش‌های آتی ایجاد می‌کند. تاکنون مطالعه‌ای در مورد پذیرش و به کار گیری بازاریابی الکترونیک در گردشگری ورزشی صورت نگرفته است، بنابراین مطالعات بیشتری در سایر استان‌ها و مقایسه نتایج جهت افزایش تعمیم‌پذیری نتایج پژوهش موردنیاز است. هم‌چنین به پژوهشگران آتی پیشنهاد می‌شود تأثیر عوامل دیگری مانند ریسک درکشده، امنیت، آمادگی مشتری، اعتبار درکشده، دانش کارکنان، زیرساخت‌های ملی و قابلیت دسترسی را نیز مورد بررسی قرار دهند. این پژوهش یک طرح تحقیقاتی مقطوعی را به کار گرفته است و طرح تحقیقاتی طولی موردنیاز است.

References

- Ahmadizad, A., Varmaghani, M., & Kafcheh, A. (2017). Pattern for the Effective Factors influencing the Adoption and Implementation of the E-marketing in the Tourism industry. *Journal of Business Administration Researches*, 9(17), 197-224. (In Persian)
- Al kilani, M., & Kobziev, V., (2015). Study of Implementing E-government In Libya Using Technology–Organization–Environment (TOE) Model. *Journal of Environmental Science, Computer Science and Engineering & Technology*, 4(4), 816-826.
- Amini, A., Khosh Sepehr, Z., & Yousefi, Z. (2019). Identifying the Promoting and Restricting Factors of Development of Sport Tourism in the Public Sector (Case of Study: Ministry of Sport and Youth). *Journal of Iranian Public Administration Studies*, 2(2), 69-90. (In Persian)
- Bakhshi, M., & Samizadeh, R. (2017). Studying a model for E-banking adoption by considering customer trust. *Business Intelligence Management Studies*, 5(19), 53-74. (In Persian)
- Balooch, M., & Sargazi, HA. (2017). Electronic marketing. *2rd International Conference on Management, Accounting and Dynamic Audit*, Kharazmi University, Tehran, Iran. (In Persian)
- Behboudi, M., Abedini Koshksaray, A., & Jalilvand Shirkhani Tabar, M. (2013). Mobile-Banking Adoption by Iranian Bank Clients. *Marketing Management*, 8(18), 21-46. (In Persian)
- Chin, J., & Lin, S. C., (2015). Investigating Users' Perspectives in Building Energy Management System with an Extension of Technology Acceptance Model: A Case Study in Indonesian Manufacturing Companies. *Procedia Computer Science*, 72, 31-39.

- Delavar, A., Gaderi, E., & Majdi, N. (2015). The Role of Social Networks in the Development of Electronic Tourism Marketing in Iran. *Tourism Management Studies*, 9(28), 1-16. (In Persian)
- Ebadolahi, N., Cheshmeh Sohrabi, M., & Nooshinfard, F. (2014). Analysis of technological factors influencing on adoption based on Rogers' diffusion of innovation theory: Case study Namaye Nashryat software. *Journal of Epistemology (Library and Information Science and Information Technology)*, 7(26), 79-91. (In Persian)
- Ejei, J., Amani Sari Baglou, J., Khezri Azar, H., & Gholami, MT. (2012). The Role of Cognitive Beliefs in relationship between individual and organizational factors with information technology acceptance. *International Journal of Behavioral Sciences*, 6(1), 1-9.
- El-Gohary, H., (2012). Factors affecting E-Marketing adoption and implementation in tourism firms: An empirical investigation of Egyptian small tourism organisations. *Tourism Management*, 33(5), 1256-1269.
- Fallahi, A., Hassani, E., & Karoubi, M. (2013). The Study of Natural Attractions Affecting Development of Sports Tourism in Kurdistan province. *Sport Management Review*, 10(17), 159-174. (In Persian)
- Farazyani, F., Rezayi soofi, M., & Allah hasani, E. (2018). The Study of Constraint factors affecting sport tourism in Kurdistan province. *Sport Management and development*, 7(3), 46-56. (In Persian)
- Ghareh, M. A., Anet, Z., & Jamshidi, O. (2018). Investigate the effect of the electronic marketing on implementation of customer relationship management in sports organizations (Case Study: Tehran ski resorts). *Sport Management and Development*, 7(3), 156-169. (In Persian)
- Haghhighinasab, M., & Taghavi, S. S. (2012). The Factors Affecting E-business Diffusion in Iranian Organizations. *Journal of Information Technology Management*, 4(10), 25-40. (In Persian)
- Hair Jr, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C., & Sarstedt, M. (2016). *A primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM)*. California: Sage publications.
- Hasanpour, T., & Noroozi Chacoli, A. R. (2011). Factors influencing the adoption of digital audio archive by radio program makers of IRIB in the region NorthWest of Iran, based on the Davis's Technology Acceptance Model. *Knowledge Studies*, 4(13), 13-24. (In Persian)
- Homafar, F., Honari, H., Heidary, A., Heidary, T., & Emami, A. (2011). The role of sport tourism in employment, income and economic development. *Journal of Hospitality Management and Tourism*, 2(3), 34-37.

- Jiménez-García, M., Ruiz-Chico, J., Peña-Sánchez, A. R., & López-Sánchez, J. A. (2020). A Bibliometric Analysis of Sports Tourism and Sustainability (2002-2019). *Sustainability*, 12(7), 2840.
- Khatibzadeh, M., Kouzechian, H., & Honarvar, A. (2014). The factors affecting sport tourism service quality from the viewpoints of tourists in derby of Esteghlal and Persepolis teams. *Sport Management*, 6(1), 39-55. (In Persian)
- Kozechian, H., Khatibzadeh, M., & Honarvar, A. (2012). The role of sport tourism service quality dimensions in sport tourists' satisfaction. *Contemporary Studies on Sport Management*, 1(2), 19-32. (In Persian)
- Laimer, P., & Weiss, J., (2009). Portfolio Analysis (PFA) as a strategic tool for tourism policy: an integrated analysis of overnight data. *Tourism Review*, 64(1), 17-31.
- Mohammadi, S., & Esmaili, N. (2016). Prioritizing Barriers to the use of information technology in sports organizations using AHP method. *Sport Management*, 8(4), 555-566. (In Persian)
- Mohammadi, S., Esmaili, N., & Salehi, N. (2017). The Evaluation of Situation of Information Technology Literacy in Sport Organization. *Sport Management Studies*, 8(40), 97-112. (In Persian)
- Mohammadi, S., & Ghaedi, A. (2020). Presentation of Effective Factors on the Decisions to Use Smartphones in the Field of Exercise: Applying the Technology Acceptance Model and Flow Theory. *Sport Management Studies*, 12(60), 17-40. (In Persian)
- Mosaddegh, M. J., & Ghahramani, S. (2017). Designing a Model of Factors Influencing the Success of Electronic Marketing of External Tours (Case Study: Tehran Travel Agencies). *Journal of Business Strategies*, 10(24), 111-126. (In Persian)
- Mosavighani, R. asadi, H., & sajjadi, N. (2012). Segmentation of Iran Sport Tourism Market for Foreign Tourists and a Model of Target Market. *Sport Management*, 4(12), 37-59. (In Persian)
- Nogawa, H., Yamaguchi, Y., & Hagi, Y., (1996). An empirical research study on Japanese sport tourism in sport-for-all events: Case studies of a single-night event and a multiple-night event. *Journal of Travel Research*, 35(2), 46-54.
- Oh, J., & Yoon, S. J. (2014). Validation of haptic enabling technology acceptance model (HE-TAM): Integration of IDT and TAM. *Telematics and Informatics*, 31(4), 585- 596.
- Pashaei, S., Asgarian, F., & Ruzafsoon, A. R. (2019). Investigating the Mediating Role of Institutional Factors in the Impact of Social, Economic, and Environmental Factors on Development of Sports

- Tourism in the Maku Free Zone (Iran). *Tourism Management Studies*, 14(45), 57-80. (In Persian)
- Perić, M., Vitezić, V., & Badurina, J. Đ. (2019). Business models for active outdoor sport event tourism experiences. *Tourism Management Perspectives*, 32, 100561.
 - Pouder, R. W., Clark, J. D., & Fenich, G. G. (2018). An exploratory study of how destination marketing organizations pursue the sports tourism market. *Journal of Destination Marketing & Management*, 9, 184-193.
 - Ramzannejad, R., Boroumand, M. R., & Ahmadi, F. (2020). Content Analysis of Research Articles in Sport Tourism of Iran. *Annals of Applied Sport Science*, 8(1), 1-18.
 - Razavi, M. H., Dosti, M., & Zabihi, E. (2017). The survey and analyses of effective factors of attracting sport tourists to Mazandaran Province with emphasis on sport tourism marketing. *Journal of Human Geography*, 9(1), 121-138. (In Persian)
 - Salehi Mobarakeh, N., Alam, Sh., Shetab Boushehri, S. N., & Zarghami, M. (2020). Modeling the Factors Influencing the Intent of Use and Practical Use of Smart Phones in the Field of Sports Services. *Sport Management Studies*. 12(59), 91-112. (In Persian)
 - Sin, K. Y., Osman, A., Salahuddin, S. N., Abdullah, S., Lim, Y. J., & Sim, C. L. (2016). Relative Advantage and Competitive Pressure towards Implementation of E-commerce: Overview of Small and Medium Enterprises (SMEs). *Procedia Economics and Finance*, 35, 434-443.
 - Tajzadeh-Namin, A., Tajzadeh-Namin, A., & Niknam, k. (2011). A Glance at the Marketing Mix of Ardabil Province Sport Tourism, from the Perspective of Domestic Tourists. *Tourism Management Studies*, 7(20), 49-80. (In Persian)
 - Taleghani, M., & Mahdi Zadeh, M. (2016). Investigate the effect of moderating role of E-marketing on relationship between marketing capabilities and performance of companies. *Business Management*, 8(2), 355-374. (In Persian)
 - Tarighi, R., Sajjadi, S. N., Hamidi, M., & Khabiri, M. (2017). Factors Affecting the Development of the Electronic Marketing Capacity of Professional Sports Federations. *Annals of Applied Sport Science*, 5(2), 87-96. (In Persian)
 - Varmaghani, M., Ahmadizad, A., & Kafcheh, P. (2017). Implementation of the E-marketing Tools in Tourism industry (Case study: Hotels and travel Agencies in Kurdistan Province). *Tourism and Development*, 6(10), 45-62. (In Persian)

- Varmaghani, S., Mahtab, N., & Mohammadpanahi, P. (2018). The Status of E-Marketing in Sport Tourism Compared to Tourism. *12th Congress Pioneers of Progress*. Alzahra University, Tehran, Iran. (In Persian)
- Varmaghani, S., Mahtab, N., & Mohammadpanahi, P. (2019). Identification of Sport Associations used Electronic Marketing for the Development of Sport Tourism in the Kurdistan Province. *The First International Conference on Tourism and Development. University of Kurdistan*. (In Persian)
- Weed, M. (2009). Progress in sports tourism research? A meta-review and exploration of futures. *Tourism Management*, 30(5), 615-628.
- Zeitonly, A., Honari, H., & Farahani, A. (2012). Identification of sports tourism capabilities of Golestan province. *Contemporary Studies on Sport Management*, 1(1), 72-83.

